

tribuet tibi in cœlestibus mansionem, cui paulo ante intra corporis tui hospitium feceras mansionem : et letus gaudensque exspectabis diem judicii futuri, in quo singulorum animæ recipient merita pro suis operibus. Sed frustra tunc peccatores et impii poenitentebunt, fornicatores et adulteri ululabunt, nec ullam requiem poterunt invenire. Rapaces et avari silebunt amariter, nec malorum suorum veniam consequentur. In luctu maximo detinebuntur omnes qui car-

nis suæ voluntates secuti sunt. In moerore et fletu maximo in sempiternum erunt qui vitiis et passionibus servierunt. Et cum hi ornes pro suis crimini bus gehennæ ignibus mancipentur, justis semper terna præmia tribuentur a Domino, *Quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ preparavit Deus diligentibus se (I Cor. ii).*

EVAGRII MONACHI SENTENTIAE.

(*Vide Patrologia tom. XX, col. 1181.*)

FAUSTI ABBATIS LIRINENSIS SERMONES AD MONACHOS.

(*Vide Patrologia tom. LVIII, col. 869.*)

SANCTI EUCHERII

LUGDUNENSIS EPISCOPI

EXHORTATIO AD MONACHOS, ETC.

(*Vide Patrol. tom. L, col. 865, 1207 et 1209.*)

SANCTI CÆSARII

ARELATENSIS EPISCOPI

AD CÆSARIAM ABBATISSAM EJUSQUE CONGREGATIONEM EPISTOLA.

(*Vide Patrologia tom. LXVII, col. 1125.*)

NOVATI CATHOLICI

SENTENTIA DE HUMILITATE ET OBEDIENTIA ET DE CALCANDA SUPERBIA.

(*Vide Patrologia tom. XVIII, col. 67.*)

SANCTI PAULINI

AD MONACHOS DE POENITENTIA.

INTERROGATIO.

Quomodo debeimus agere poenitentiam?

RESPONSO.

Detur utique poenitentia sæculari, cuius adhuc cervix sub jugo dependet sæculi; et huic pro immitate peccati sive delicti terminetur tempus, quia adhuc temporis servit. Ceterum abrenuntians sæculo et ejus militiæ, spondensque se cunctis diebus servitum Deo, cur poenitentiam mereatur, qui liber effectus, velut onager, sectatur eremi vastitatem? Sicut ait Job : *Quis dimisit onagrum liberum in de-*

B seruo (Job. xxxix, 5)? A leone fortiter caveat et arenibus herbis, poculoque exiguo alatur in eremo: erigit in aera caput, et flagrantem nimium sitis ardorem sancti Spiritus aura restinguat: ne dum valde desiderat amoena virentia, nimis deliciis præpeditus periculum salutis incurrat. Igitur abrenuntianti poenitentia publica non est necessaria, quia consensus ingemuit et cum Deo æterno pactum initit. Ex illo igitur die non memorantur ejus delicta, quæ gessit in sæculo, in quo facturum se justitiam de reliquo promiserit Deo. Ergo chirographum de quo

se monachus debitum ex tota fide promiserit impiere, etsi fidelis factus peccavit in seculo, post abrenuntiationem suam iterum factam Dominicum corus non dubitet accipere, ne occasione humilitatis nimiae prolongetur a corpore ejus et sanguine, cui se junxit ut unum corpus efficeretur. Communicare non desinat qui peccare quievit, tantum ne de reliquo peccet. Nam sicut ignis iste visibilis duas in se quasdam efficacias habet, id est, comburere fragilia et illuminare tenebrosa, ita ignitum illud Dominicum corpus, quando cum metu et reverentia grandi fuerit sumplium, corporis quidem delicta consumit,

A animæ vero sensum illuminat : et idcirco maxime communicare frequentius debet. Si vero fuerit, sicut scriptum est, *lepra in pelle, immunda erit* (*Levit. xiii*) : id est, peccatum in monacho : quia pellem esse monachum Scriptura significat mortificantem membra sua super terram ; cuius ossibus adhaesit caro, cujusque caro immutatur propter oleum, et a jejunio infirmatur, et genua velut fenum arescant. Ergo si in hac pelle visa fuerit lepra, immunda erit, et nisi fuerit hyacintha aut rubra pura, ad ornatum tabernaculi non erit apta.

SANCTI EUTROPII

ABBATIS

EPISTOLA AD PETRUM PAPAM DE DISTRICTIONE MONACHORUM ET RUINA
MONASTERIORUM DIRUTA ROMÆ.

(*Vide Patrologiæ tom. LXXX, col. 15.*)

INCERTI AUCTORIS SERMO DE DECEM VIRGINIBUS.

(*Vide Patrologiæ tom. LXXXVIII, col. 1071.*)

EXPLICIT SANCTI BENEDICTI CODEX REGULARUM.

SANCTI BENEDICTI

ABBATIS ANIANENSIS

CONCORDIA REGULARUM.

(Ex editione Hugonis Menardi monachi Benedictini.)

PROLEGOMENA.

SANCTO PATRI BENEDICTO MONACHORUM OCCIDENTIS PATRIARCHÆ.

Quod summo divini numinis beneficio a te accepimus, Pater sanctissime, id tibi qua pars est devotione et grati animi testificatione referimus offerimusque : hoc videlicet opus plane divinum singulare Dei providentia ad hunc usque diem servatum nebisque transmissum. Nam quis dubitet plane divinitus accidisse ut hic sapientiae cœlestis thesaurus tot sæculis in agro tuo Floriacensi, quem sacrosancto corporis tui pignore locupletasti, hucusq; defossus, hoc potissimum tempore appareret, imo tu nobis ipse traderes, quo primum nascente sub sanctissimi tui nominis auspiciis congregatione tua Benedictina instauracionis florentissimi tui ordinis jacta fundamenta visuntur ? maxime cum id ipsius auctoris votis omnino respondeat. Ipse enim tibi cognominis, gratia benedictus et nomine (ut de te quondam sanctissimus pontifex Gregorius Magnus prædicavit) tuus alumnus, ordinis tu primus instaurator hoc suum opus in manus nostras venire gestit, quo tempore sua consilia, suaque vota post tot sæculorum decursus, Deo favente, renascentia conspicit : quippe qui in id potissimum curas et labores suos contulit, ut sopitam pietatem et monasticæ vite vigorem consernescerent excitaret, atque ex institutis sanctæ tuæ Regulæ repararet, cui quam simillimas cœteras omnes sanctorum Patrum regulas in hoc opere esse demonstrans, illi tanto irrepensius monachos adhærere debere ostendit, quod una cœteras omnes perfecte cumulateque contineat. Quæ cum ita sint, Pater sanctissime, ego, cui a superioribus hujus libri recognoscendi, et a tenebris vindicandi demandata provincia est, illum tibi sane merito auctoris et argumenti natura gratissimum omnium Benedictinorum nomine offerre non dubitavi : quem si non obtulisset, jus omne, natura, superi denique